

Koncepce prevence kriminality hl. m. Prahy

na léta 2009 až 2012



KRAJSKÉ ODDĚLENÍ
PREVENCE KRIMINALITY
www.praha-mesto.cz

Motto: „Každý občan má právo na bezpečné město“

Zpracovala:
Ing. Alena Šindlerová
OKR - MHMP

Příloha: Východiska Koncepce prevence kriminality hl. m. Prahy na léta 2009 až 2012

Obsah	Str.
1. Úvod.....	3
2. Strategie prevence kriminality na léta 2008 až 2011	5
2.1 Národní úroveň.....	5
2.2 Krajská úroveň.....	5
2.3 Městská úroveň.....	5
3. Koncepce prevence kriminality hl. m. Prahy na léta 2009 až 2012.....	6
3.1 Systém prevence kriminality na území hl. m. Prahy.....	6
3.1.1 Úroveň hl. m. Prahy.....	6
3.1.2 Městská úroveň (úroveň MČ Praha 1 – 22).....	6
3.2 Definování priorit Koncepce prevence kriminality hl. m. Prahy na léta 2009 až 2012.....	7
3.2.1 Primární prevence.....	7
3.2.2 Sekundární a terciární prevence.....	8
3.2.3 Situační prevence	8
3.2.4 Zajištění financování	9
3.3 Hlavní problémy, cíle a návrhy řešení.....	9
3.3.1 Obecné problémy	9
3.3.2 Dílčí problémy.....	10
3.3.3 Cíle	11
3.4 Zapojení partnerů do systému prevence kriminality na území hl. m. Prahy.....	11
3.4.1 Komise Rady hl. m. Prahy pro prevenci kriminality	11
3.4.2 Oddělení prevence kriminality OKR MHMP	11
3.4.3 Partneři	12
4. Závěr	13
 Příloha ke Koncepci prevence kriminality hl. m. Prahy na léta 2009 až 2012.....	 17 - 32

1. Úvod

Hlavním nástrojem kontroly a omezování kriminality je bezpečnostní politika státu. Její součástí je politika prevence kriminality, která se zabývá příčinami trestné činnosti i dalších sociálně patologických jevů a omezování příležitostí a motivů k jejich rozvoji zejména nerepresivními prostředky. Zahrnuje všechny aktivity vyvíjené státními, veřejnoprávními i soukromoprávními subjekty, které se zaměřují na ovlivňování kriminogenních podmínek, na potencionální pachatele a na potencionální i faktické oběti trestné činnosti. Cílem preventivní politiky je snížení míry a závažnosti trestné činnosti a zvýšení pocitu bezpečnosti občanů.

Praha je hlavním městem České republiky. Z této skutečnosti vyplývá i její úloha přirozeného centra politiky, mezinárodních vztahů, vzdělávání, kultury i ekonomiky. Hlavní město Praha je ale i významným městem střední Evropy. Při začleňování České republiky do nově formovaného geopolitického prostoru Evropy má hlavní město Praha mimořádnou úlohu. Hlavní město Praha je velkoměstem s více než milionem obyvatel, zároveň je součástí sociálně ekonomické a sídelní struktury celé země. Všechny tyto aspekty se odrážejí ve specifickém charakteru a postavení hlavního města Prahy jako jednoho z regionů naší republiky. Hlavní město Praha se rozkládá na ploše 496 km², což je pouze 0,6 % území celé republiky, ale počtem 1 212 097 obyvatel představuje 12 % obyvatel státu.

Na území hlavního města Prahy je každoročně spácháno kolem 27 % trestných činů z celé České republiky, přičemž podíl závažné trestné činnosti je vyšší než v ostatních regionech. Faktorů, které se na této situaci podílejí, je řada. Úkolem preventivních opatření je doplňovat působení represivních složek tak, aby tyto faktory byly analyzovány, co nejvíce potlačeny a aby se hlavní město Praha stalo místem nevhodným pro páchaní kriminality.

Prioritou je komplexní řešení prevence kriminality na území hlavního města Prahy, tvorba specificky zaměřených a vnitřně provázaných programů, projektů vedoucích k informačnímu propojení a integraci sociálních a krizových služeb. Zároveň je důležitým cílem získávat v rámci mezinárodní spolupráce zkušenosti v zahraničí, se zaměřením na zvyšování bezpečnosti a pocitu bezpečí obyvatel i návštěvníků hlavního města Prahy.

Hlavní město Praha zajišťuje od roku 1997 výstavbu a provoz Městského kamerového systému hlavního města Prahy (dále jen „MKS“) s cílem zvýšit bezpečnost občanů a návštěvníků hlavního města Prahy. MKS je budován jako technicky otevřený metropolitní systém schopný vytvořit integrovaný systém s využitím kamer dalších provozovatelů kamerových systémů.

Cílem preventivní politiky hlavního města Prahy je:

- snižování rozsahu a závažnosti kriminality,
- minimalizace podmínek umožňujících páchaní kriminality,
- zvyšování pocitu bezpečí občanů a návštěvníků hlavního města Prahy,
- začleňování prevence kriminality do priorit dalších oblastí řízení a organizace města,
- posilování právního vědomí společnosti.

Prevence kriminality zahrnuje:

- *Sociální opatření* - zabývají se sociálními a ekonomickými problémy, zaměřují se na ohrožené jedince a jejich rodiny, na skupiny obyvatel a rizikové lokality s cílem změnit nepříznivé socioekonomické prostředí.

- *Situační opatření* - nasazování technických opatření včetně opatření navržených urbanistickými plány z hlediska potřeb bezpečí občanů. Cílem je omezování příležitosti k páčání trestné činnosti, zvyšování rizika dopadení pachatele a snižování zisků z trestné činnosti.
- *Informování občanů a jejich aktivizace* - zprostředkování informací o bezpečnostní situaci, o účinných formách obrany před trestnou činností. Cílem je zapojování občanů do aktivního způsobu zvyšování vlastní bezpečnosti i bezpečí svého okolí.
- *Budování realizačních kapacit* – posilování systému prevence kriminality včetně její finanční podpory.

Předkládaná koncepce obsahuje :

- priority hlavního města Prahy v oblasti prevence kriminality,
- hlavní problémy a cíle,
- návrhy řešení.

Struktura prevence kriminality:

- *Sociální prevence* - představuje aktivity ovlivňující proces socializace a sociální integrace a aktivity zaměřené na změnu nepříznivých společenských a ekonomických podmínek, které jsou považovány za klíčové příčiny páčání trestné činnosti.
- *Situační prevence* - staví na zkušenosti, že určité druhy kriminality se objevují v určité době, na určitých místech a za určitých okolností. Prostřednictvím opatření organizační, režimové, fyzické a technické povahy se snaží situační kriminogenní podmínky minimalizovat. Její důležitou součástí je informování veřejnosti o možnostech ochrany před trestnou činností.
- *Prevence viktimnosti a pomoc obětem trestných činů* – je založena na konceptech bezpečného chování, diferencovaného s ohledem na různé kriminální situace a psychickou připravenost ohrožených osob. V praxi se jedná o skupinové i individuální zdravotní, psychologické a právní poradenství, trénink v obranných strategiích a propagaci technických možností ochrany před trestnou činností. Užívá metody sociální i situační prevence, a to podle míry ohrožení na primární, sekundární i terciární úrovni.

Tři úrovně preventivních opatření:

- *Primární prevence* – zaměřuje se na kořeny delikvence, na hlubší příčiny kriminálního jednání. Zahrnuje celou populaci, dospělé i děti.
- *Sekundární prevence* – se zabývá rizikovými jedinci a skupinami osob, u nichž je zvýšená pravděpodobnost, že se stanou pachateli nebo oběťmi trestné činnosti (specializovaná sociální péče), na sociálně patologické jevy (např. drogové a alkoholové závislosti, záškoláctví, gamplerství, povalečství, vandalismus, interetnické konflikty, dlouhodobá nezaměstnanost) a příčiny kriminogenních situací.
- *Terciární prevence* – spočívá v resocializaci kriminálně narušených osob (pracovní uplatnění vč. rekvalifikace, sociální a rodinné poradenství, pomoc při získávání bydlení.....) . Jejím cílem je udržet dosažené výsledky předchozích intervencí a rekonstrukce nefunkčního sociálního prostředí.

2. Strategie prevence kriminality na léta 2008 až 2011

Vláda usnesením č. 1150 ze dne 15. října 2007 schválila Strategii prevence kriminality na léta 2008 až 2011, ze které vyplynul systém prevence kriminality pro toto období:

Systém prevence kriminality v České republice je založen na třech úrovních:

- **národní**
- **krajské**
- **městské**

2.1 Národní úroveň

Cílem je zajistit jednotný výkon státní politiky v oblasti prevence kriminality na celém území České republiky, možnost analyzovat a řešit problémy, které přesahují kompetence jednotlivých resortů státní správy i orgánů územní veřejné správy a realizovat systémový přístup k řešení problémů. Jedná se o aktivity ovlivňující míru trestné činnosti, pocit bezpečí, sociální integraci, prevenci kriminality a prevenci sociálně patologických jevů. Nedílnou součástí národní úrovně jsou resortní programy prevence kriminality vytvořené členy Republikového výboru pro prevenci kriminality (dále jen „RVPPK“). Rozhodnutí o realizaci a finanční podpoře je v kompetenci RVPPK, aktivity jsou financovány ze státních prostředků vyčleněných vládou na oblast prevence kriminality, z prostředků jednotlivých resortů a z prostředků plynoucích do České republiky z fondů Evropské unie (dále jen „EU“).

Obsahem jsou následující aktivity:

- vzdělávání odborníků pracujících v oblasti prevence kriminality, prevence sociálně patologických jevů a v bezpečnostní problematice;
- celorepublikové preventivní projekty,
- výzkumy, studie a evaluace;
- mediální kampaně a informování občanů.

2.2 Krajská úroveň

Cílem je zvýšit odpovědnost krajů za bezpečnost občanů a posílit jejich roli v této oblasti. Nástrojem jsou Krajské programy prevence kriminality (dále jen „Krajský program“), které mohou být realizovány na území celého kraje, jeho části nebo na území obce (městské části). Kraj v samostatné působnosti rozhoduje o realizaci konkrétních preventivních opatření na svém území. Do rozpočtu obdrží kraj od státu účelově vázané finanční prostředky na realizaci Krajského programu.

Zastupitelstvo hl. m. Prahy schválilo usnesením č. 13/3 ze dne 24. 1. 2008 zapojení hlavního města Prahy do krajské úrovně prevence kriminality na období 2009 až 2011. Na realizaci Krajského programu obdrží hlavní město Praha od Ministerstva vnitra státní účelovou dotaci a rozhodne v samostatné působnosti o jejím konkrétním využití na projekty prevence kriminality, jejichž realizátorem bude hlavní město Praha nebo městská část. Projekty bude posuzovat Pracovní skupina pro posuzování projektů prevence kriminality a se svým stanoviskem je bude předkládat k posouzení Radě hl. m. Prahy a Zastupitelstvu hl. m. Prahy.

2.3 Městská úroveň

Cílem je snížení trestné činnosti, zvýšení pocitu bezpečí občanů ve městech, vytvoření stabilního systému prevence kriminality na místní úrovni zapojením 47 měst v České republice s počtem obyvatel nad 25 tis. Netýká se hlavního města Prahy a jejích městských částí, kde součástí Krajského programu jsou též programy prevence kriminality městských částí Praha 1 až 22.

3. Koncepce prevence kriminality hl. m. Prahy na léta 2009 až 2012

Koncepce prevence kriminality hl. m. Prahy na léta 2009 až 2012 navazuje na *Koncepci prevence kriminality na území hl. m. Prahy* a klade si za **cíl zvyšovat pocit bezpečí občanů a snižovat míru závažnosti trestné činnosti.**

3.1. Systém prevence kriminality na území hlavního města Prahy

Systém prevence kriminality na území hlavního města Prahy na léta 2009 až 2012 je založen na dvou úrovních:

- **hlavní město Praha,**
- **městské části Praha 1 - 22.**

Úrovně se liší teritoriálním vymezením, typem realizátorů projektů, mírou kompetencí partnerů. Liší se také nároky na personální obsazení a na míru zapojení a odpovědnosti zúčastněných subjektů. Systém prevence kriminality realizovaný na krajské a městské úrovni spojuje při zajišťování oblasti veřejného pořádku státní správu, samosprávu včetně Městské policie hl. m. Prahy, Policie ČR, NNO, komerční subjekty a občany. Krajská úroveň umožňuje aplikovat nové mechanismy komunikace a spolupráce a nalézat optimální rozdělení rolí v oblasti prevence kriminality a zvyšování bezpečnosti.

3.1.1 Úroveň hlavního města Prahy

Úkolem úrovně hlavního města Prahy je přenesení preventivních politik státu na úroveň hlavního města Prahy. Na této úrovni je prioritním úkolem iniciovat a podporovat rozvoj preventivních aktivit v oblasti sociální i situační prevence jak na úrovni hlavního města Prahy, tak i na úrovni městských částí Praha 1 - 22.

3.1.2 Městská úroveň (městských částí Praha 1 - 22)

Úkolem je zřízení funkce koordinátora (manažera) prevence kriminality a zpracování vlastního programu prevence kriminality. Cílem na této úrovni je též vytvoření stabilního systému prevence kriminality a zvyšování pocitu bezpečí občanů na jednotlivých městských částech.

Koncepce prevence kriminality hl. m. Prahy na léta 2009 až 2012 je jedním z dokumentů hlavního města Prahy, který aktualizuje Koncepci prevence kriminality na území hl. m. Prahy se současným stavem kriminality, s doporučeními vzniklými na základě místních i zahraničních zkušeností.

Koncepce prevence kriminality hl. m. Prahy na léta 2009 až 2012 slouží především k:

- stanovení základních principů a cílů hlavního města Prahy v oblasti prevence kriminality a stanovení priorit,
- vymezení institucionálního a organizačního rámce prevence kriminality a stanovení odpovědnosti a kompetencí v rámci systému prevence kriminality hlavního města Prahy,
- iniciování a propojování aktivit veřejné správy, státních, NNO, dobrovolnických organizací, soukromých subjektů a občanských iniciativ na všech úrovních realizace politiky v oblasti prevence kriminality.

3. 2. Definování priorit Koncepce prevence kriminality hl. m. Prahy na léta 2009 až 2012

Priority spočívají ve snižování majetkové a násilné kriminality, v eliminaci kriminálně rizikových sociálně patologických jevů, v omezování příležitosti k páčání trestné činnosti, ve zvyšování rizika pro pachatele, že bude dopaden, a v informování občanů o legálních možnostech ochrany před trestnou činností. Priority jsou stanoveny s ohledem na výstupy Analýzy kriminality Policie ČR a s ohledem na výstupy Analýzy pocitu bezpečí na území hl. m. Prahy, provedené mezi obyvateli a návštěvníky hlavního města Prahy.

Cílovými skupinami, jimž bude věnována zvýšená pozornost, je mládež ohrožená sociálně patologickými jevy nebo již s kriminální zkušeností, prvopachatelé trestných činů, recidivisté a sociálně vyloučené komunity. Dalšími neméně důležitými cílovými skupinami jsou oběti trestných činů, senioři a tělesně a zdravotně postižení spoluobčané i návštěvníci hlavního města Prahy, kterým bude věnována též zvýšená pozornost a podpora zejména v oblasti primární prevence.

Důraz bude kladen na snižování trestné činnosti mládeže; zvyšování informovanosti obyvatel a návštěvníků hlavního města Prahy o možnostech ochrany proti nejčastěji se vyskytujícím druhům kriminality; podporu prevence zejména majetkové a násilné kriminality ve vytipovaných lokalitách; na zvyšování právního vědomí dětí a mládeže; na preventivní aktivity směřující na seniory a tělesně a zdravotně postižené spoluobčany.

Nedílnou součástí bude **pravidelné vyhodnocování a hodnocení efektivity realizovaných projektů**, s cílem zaměřit se nejen na efektivní využívání finančních prostředků, ale důrazněji i na obsah a formu preventivních aktivit.

3.2.1 Primární prevence

Práce s mládeží

Jedná se o kontaktní sociální práci jako základní formu vztahu s dětmi a dospívající mládeží, preventivní působení proti sociálnímu vyloučení, pomoc zvládat konfliktní situace, řešení obtížné životní situace, aktivní překonávání omezujících životních podmínek, preventivní působení proti sociálně patologickým jevům, zejména proti šikaně a užívání návykových látek. Některé nízkoprahové kluby jsou zároveň registrovány jako poskytovatelé sociálních služeb.

Realizátor: hlavní město Praha, Městská policie hl. m. Prahy, městské části Praha 1 – 22, NNO

Termín: průběžně

Informování občanů

Zahrnuje informování veřejnosti o nejčastějších typech trestné činnosti o způsobech jejich páčání a o místech a časech jejich výskytu; zaměření zejména na kapesní krádeže, vykrádání a kradení aut; bezpečnost v MHD; cíleně zaměřené přednášky – poskytování rad, návodů a doporučení ke zvýšení bezpečí majetku a osob; informační kampaně, informační materiály.

Realizátor: hlavní město Praha, městské části Praha 1 - 22, Městská policie hl. m. Prahy, Policie ČR, další orgány státní správy, NNO

Termín: průběžně

Vzdělávání

Cílem je zvyšování právního vědomí dětí a mládeže, rodičů a profesionálů pracujících s mládeží; zprostředkování informací o sociálně patologických jevech a rizikovém chování, o prevenci školního násilí; vzdělávací programy Městské policie hl. m. Prahy zaměřené na vybrané cílové skupiny.

Realizátor: hlavní město Praha, městské části Praha 1 - 22, Městská policie hl. m. Prahy, Policie ČR
Termín: průběžně

3.2.2 Sekundární a terciární prevence (resocializace, sanace)

Jedná se o probační programy pro mládež a dospělé; sociální a resocializační programy na začleňování prvopachatelnů i recidivistů po návratu z výkonu trestu zaměřené na změnu životního stylu; služby pro pomoc osobám ohroženým domácím násilím; programy podpory a ochrany obětí delikventního jednání.

Realizátor: hlavní město Praha, městské části Praha 1 - 22, Probační a mediační služba, subjekty poskytující pomoc obětem trestné činnosti, NNO
Termín: průběžně

Prevence kriminality mládeže prostřednictvím zavádění Systému včasné intervence

Základním posláním Systému včasné intervence (dále jen „SVI“) je pozitivní změna situace – chování dítěte pomocí rychlé, adekvátní a efektivní reakce všech institucí, do jejichž působnosti spadá péče o rizikové, ohrožené a delikventní děti. Cílem je zamezit rozvoji kriminální kariéry dítěte a jeho integrace do normálního života.

Základ – tři pilíře:

- vytvoření metodické spolupráce mezi institucemi, které jsou účastníky SVI;
- vytvoření jednotného informačního prostředí,
- konkrétní praktická opatření, která tvoří samotný proces nápravy delikventa.

Realizátor: hlavní město Praha, městské části Praha 1 - 22, Probační a mediační služba, Policie ČR, Městská policie hl. m. Prahy
Termín: průběžně

Pozn.: V roce 2009 bude SVI pilotně zaváděn na Městské části Praha 2, kde následně dojde k jeho vyhodnocení.

3.2.3 Situační prevence

Jedná se o budování MKS a rozšiřování již stávajících systémů; opatření znesnadňující páchaní trestné činnosti; osvětlení a oplocení rizikových lokalit; vytváření bezpečných zón a lokalit; komplexní zabezpečování parkovišť proti krádežím vozidel a věcí z vozidel; opatření proti majetkové trestné činnosti a režimová opatření proti násilné kriminalitě (např. změna urbanistického vzhledu), rozšiřování PMS, podpora napojení na pult centrální ochrany včetně aktualizace softwarového vybavení.

Budování MKS je jednou z priorit hlavního města Prahy v oblasti situační prevence. Dopad jeho existence na zajištění veřejného pořádku a snížení, resp. objasnění, kriminality je pravidelně hodnocen Policí ČR - Správou hl. m. Prahy. Na základě tohoto hodnocení lze konstatovat, že:

- významným přínosem MKS je zejména v oblasti prevence kriminality již pouhá instalace kamer, která se odráží ve snížení nápadu trestné činnosti ve sledovaných lokalitách;
- v oblasti represe umožňuje MKS obsáhnout velké území a operativně informovat příslušné složky Policie ČR a Městské policie hl. m. Prahy, které mohou bezprostředně reagovat;

- nezastupitelnou roli má jeho využití pro sledování míst s výskytem drogových překupníků, a tak se s jeho přispěním daří distributory omamných a psychotropních látek vytlačovat z problémových míst.

Rozšiřování poplachového monitorovacího systému MP hl. m. Prahy (dále jen „PMS“). PMS slouží k preventivnímu zabezpečení objektů a jejich majetku před pachateli trestné činnosti. Zaznamenáním signálu o narušení objektu na operačním středisku Městské policie hl. m. Prahy a vzhledem ke krátkému dojezdovému času hlídky Městské policie hl. m. Prahy dává dobrou šanci na dopadení pachatele. PMS byl uveden do provozu 1. září 2000 a aktuálně je napojeno 473 objektů. Cílem je další rozšiřování systému, tj. zvyšování počtu napojených objektů na pult centrální ochrany.

Omezování počtu výherních hracích přístrojů a provozoven s podobným typem her a aktivní prosazování principů provozování výherních hracích přístrojů na území hl.m. Prahy (dle usnesení Rady HMP č. 471 ze dne 22.4.2008).

Realizátor: hlavní město Praha, městské části Praha 1 - 22, Městská policie hl. m. Prahy, Policie ČR
Termín: průběžně

3.2.4 Zajištění financování (viz Analýza zdrojů financování)

Aktivity na úrovni hlavního města Prahy budou zejména financovány z prostředků rozpočtu hlavního města Prahy vyčleněných Radou hl. m. Prahy na program prevence kriminality v kapitole bezpečnost a veřejný pořádek a ze státní účelové dotace na Krajský program prevence kriminality hlavního města Prahy. Povinná spoluúčast na projektech hlavního města Prahy financovaných ze státní účelové dotace je 20 % z celkových nákladů na projekt.

Aktivity na úrovni městských částí Praha 1 - 22 budou financovány částečně z prostředků rozpočtu hlavního města Prahy na programy prevence kriminality, dále ze státní účelové dotace na Krajský program prevence kriminality hlavního města Prahy. Povinná spoluúčast na projektech městských částí Praha 1 – 22 financovaných ze státní účelové dotace je ve výši 20 % z celkových nákladů na projekt.

Programy zaměřené na sociálně patologické jevy v oblasti školství, týkající se prevence kriminality, jsou financovány z rozpočtu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Prostředky na tyto programy jsou v současné době rozdělovány prostřednictvím oddělení protidrogové prevence.

Další finanční prostředky je možné postupně čerpat z fondů EU, které jsou určeny do oblastí preventivních aktivit, dále od sponzorů, podnikatelských subjektů, popř. darů od provozovatelů sázkových her.

3.3 Hlavní problémy, cíle a návrhy řešení

3.3.1 Obecné problémy

- majetková trestná činnost (např. krádeže vloupáním do bytů, rodinných domů a ostatních objektů; krádeže prosté – věci z aut, auta a jejich součástky; kapesní krádeže, podvod; neoprávněné držení platební karty),

- násilná trestná činnost (loupeže; násilná trestná činnost páchaná na ulici, na veřejném prostranství a spáchaná pod vlivem alkoholu a nealkoholových drog; šikana),
- trestná činnost směřující proti dětem, rodině a lidské důstojnosti (týrání svěřené osoby, obchodování dětmi, ohrožování mravní výchovy mládeže, znásilnění, pohlavní zneužívání);
- další: korupce; vandalismus; protiprávní jednání páchané v okolí restaurací, heren, klubů, diskoték a protiprávní jednání v lokalitách, kde se soustřeďují sociálně vyloučení občané; přestupky v oblasti občanského soužití a přestupky proti majetku.

3.3.2 Dílčí problémy

Ze statistik Policie ČR vyplývá největší nápad trestných činů na úsecích:

- **Krádeže věcí z motorových vozidel**

Tato trestná činnost kulminovala v roce 2002, v průběhu 5 let se podařilo snížit nápad téměř o 32 %.

- **Krádeže motorových vozidel**

Trestná činnost kulminovala v roce 2002, v průběhu 5 let se podařilo snížit počet skutků o více jak 31 %.

- **Opatření:**

- organizování množství lokálních bezpečnostních, dopravně bezpečnostních akcí a uzávěr;
- činnost oddělení hlídkové služby,
- kontroly bazarů a vrakovišť,
- preventivní akce,
- budování MKS zejména v místech s větším nápadem trestné činnosti,
- kontinuální osvětová činnost o ochraně majetku,
- návrhy na opatření, které povedou ke ztížení podmínek pro páchaní této trestné činnosti.

- **Kapesní krádeže**

Problematika kapesních krádeží je nejvíce registrována v centru hlavního města Prahy, a to zvýšeným počtem od roku 2005. Srovnatelný vývoj mají i ostatní velká evropská města, zejména Vídeň a Berlín má dvakrát až třikrát větší nápad této trestné činnosti. Oběti jsou převážně turisté a návštěvníci v centrech metropolí, v dopravních prostředcích, v nákupních centrech. Pachatelé jsou ve značné míře osoby ze sociálně slabých vrstev a ze zemí bývalého socialistického bloku.

- **Opatření:**

- zvýšení informovanosti obyvatel a návštěvníků hlavního města Prahy o ochraně osobního majetku,
- budování MKS zejména v místech s větším nápadem této trestné činnosti,
- hlídková činnosti Městské policie hl. m. Prahy a Policie ČR,
- Policie ČR – Správa hl. m. Prahy – zřízení pracovního týmu „KAPSA“ a databáze pachatelů (měsíčně je svolávána skupina specialistů na řešení této problematiky zejména v centru hlavního města Prahy),
- návrhy na opatření ke snížení nápadu trestných činů spojených se závislostmi,
- návrhy na opatření, která povedou ke ztížení podmínek pro páchaní této trestné činnosti;
- media a partneři – jejich prostřednictvím a s jejich pomocí je nutné zabezpečovat pravidelný a reálný tok informací o této trestné činnosti a o prevenci vůči ní.

Z Analýzy pocitu bezpečí na území hl. m. Prahy vyplývá:

Nejzávažnější problémem v hlavním městě Praze jsou **kriminalita v MHD, drogy a pouliční kriminalita**. Následuje bezdomovectví a šikana mladistvých, vandalismus, rasismus. Nejobávanějšími trestnými činy jsou kapesní krádeže, bytové krádeže a vykrádání nebo krádeže aut.

Nejproblematictějšími skupinami obyvatel jsou vnímání nepřizpůsobiví Romové, drogoví dealaři a rasistické skupiny.

3.3.3 Cíle

- zviditelnit preventivní politiku prevence kriminality hlavního města Prahy,
- zvýšit povědomí veřejnosti o ochraně osobního zdraví a majetku,
- oslovit cíleně rizikové skupiny,
- využít zkušeností srovnatelných evropských metropolí,
- zajistit komplexní, systematické a dlouhodobé působení v oblasti preventivních aktivit (kampaně);
- vytvořit tradici (kontinuální působení),
- pořádat semináře o preventivních aktivitách a preventivní politice hlavního města Prahy za účasti zástupců dalších evropských měst.

Způsob vyhodnocení (indikátory úspěšnosti stanovených cílů a priorit)

- statistické údaje o trestné činnosti a přestupcích – vykrádání motorových vozidel, krádeže věcí z motorových vozidel, kriminalita v MHD;
- statistické údaje o kriminalitě dětí a mladistvých,
- výstupy z MKS,
- průzkumy veřejného mínění (Analýza pocitu bezpečí na území hl. m. Prahy),
- počet oslovených cílových skupin,
- úspěšnost probačních programů,
- výsledek zavádění SVI (r. 2009 – Městská část Praha 2),
- výsledky realizovaných kampaní.

Každoročně budou předkládány hodnotící zprávy o naplňování koncepce a o realizovaných preventivních opatřeních Radě hl. m. Prahy a Zastupitelstvu hl. m. Prahy.

3.4. Zapojení partnerů do systému prevence kriminality na území hlavního města Prahy

(Nástroje prevence kriminality)

3.4.1 Komise Rady hl. m. Prahy pro prevenci kriminality na území hl. m. Prahy:

- poradní orgán Rady hl. m. Prahy,
- provádí výběrová řízení projektů prevence kriminality,
- připravuje a doporučuje materiály v oblasti prevence kriminality pro jednání Rady hl. m. Prahy a Zastupitelstva hl. m. Prahy,
- předkládá Radě hl. m. Prahy návrhy realizace opatření v oblasti prevence kriminality podle aktuální situace,
- zajišťuje propojení aktivit prevence kriminality hl. m. Prahy s celorepublikovými aktivitami.

3.4.2 Oddělení prevence kriminality OKR Magistrátu hl. m. Prahy - koordinátor prevence kriminality hlavního města Prahy:

- na základě analýz zpracovává střednědobou Konceptci preventivní politiky hl. m. Prahy, navrhuje priority, připravuje krajské preventivní programy a navrhuje vhodná preventivní opatření;
- připravuje podklady pro Komisi Rady hl. m. Prahy pro prevenci kriminality na území hl. m. Prahy, Radu hl. m. Prahy a Zastupitelstvo hl. m. Prahy;
- zpracovává koncepční materiály a programy prevence kriminality hlavního města Prahy,
- spolupracuje se zástupci státní správy a samosprávy, Policií ČR, Městskou policií hl. m. Prahy, ostatními odbory Magistrátu hl. m. Prahy a s dalšími subjekty na území hlavního města Prahy, které působí v oblasti prevence kriminality, a poskytuje jim odborné konzultace;
- zajišťuje metodickou, konzultační a organizační činnost pro městské části Praha 1 – 22 a další spolupracující subjekty na území hlavního města Prahy,
- zajišťuje činnost pracovní skupiny pro posuzování projektů prevence kriminality v rámci Krajského programu prevence kriminality,
- zajišťuje medializaci preventivních aktivit.

3.4.3 Partneři

- městské části Praha 1 – 22 a koordinátoři prevence kriminality městských částí Praha 1 – 22,
- Městská policie hl. m. Prahy,
- Policie ČR – Správa hl. m. Prahy,
- NNO a církevní právnické osoby,
- komerční sektor,
- občané.

Městské části Praha 1 – 22

Na úrovni městských částí Praha 1 - 22 byla vytvořena síť koordinátorů prevence kriminality, kteří se aktivně podílejí na aktivitách jednotlivých městských částí v této oblasti. Spolupracují s hlavním městem Prahou a jsou nedílnou součástí při realizaci Krajského programu prevence kriminality hlavního města Prahy. Podílejí se na posuzování projektů, které jsou přijímány k financování z rozpočtu hlavního města Prahy a ze státní účelové dotace na program prevenci kriminality.

Úkoly koordinátorů prevence kriminality:

- jsou *poradním orgánem koordinátora prevence kriminality hlavního města Prahy,*
- *zajišťují propojení preventivních programů jednotlivých městských částí Praha 1 – 22,*
- *zajišťují kontrolu efektivity realizovaných programů,*
- *spolupracují s organizacemi poskytujícími služby na úseku prevence kriminality.*

Městská policie hl. m. Prahy

Na úrovni hlavního města Prahy je spolupráce směřována na řešení problémů a potřeb celoměstského charakteru. Zaměřuje se na vzájemnou komunikaci se všemi kategoriemi občanů, pro které je důležitá dostupnost informací o možnostech a způsobech ochrany před nejčastěji se vyskytujícími druhy kriminality a sociálně patologických jevů. Jde především o preventivní aktivity v oblasti sociální i situační prevence na úrovni primární a sekundární prevence. Stěžejní náplní je přednášková činnost ve školských zařízeních a subjektech zabývajících se volnočasovými aktivitami dětí a mládeže.

Policie ČR – Správa hl. m. Prahy

Je hlavním partnerem při zpracování analýz trestné činnosti a při formulování návrhů řešení identifikovaných problémů. Podílí se na tvorbě koncepce prevence kriminality včetně stanovení priorit, jimiž je třeba se na místní úrovni zabývat. Zástupci Policie ČR jsou stabilními členy pracovních skupin a výběrových komisí.

NNO a církevní právnícké osoby

Role NNO je významná zejména v oblasti sociální prevence. Ve spolupráci s orgány veřejné správy se podílejí na plánování a realizaci opatření, na jejich vyhodnocování a na zvyšování kvality a efektivity jimi provozovaných služeb, které jsou finančně zajišťovány z veřejných zdrojů.

Komerční sektor

Zejména se podílí na konzultaci i přímé pomoci občanům při zabezpečování obytných domů, bytů, informování veřejnosti nebo realizaci konkrétních aktivit. Komerční sektor se může podílet na přípravě i realizaci preventivních programů, na vzdělávání pracovníků v preventivní oblasti, na výzkumné i evaluační činnosti. Význam komerčního sektoru by měl být posílen i při financování (sponzorování) projektů z oblasti situační i sociální prevence.

Občané

Občané jsou důležitým partnerem v oblasti prevence kriminality, poskytují informace o úspěšnosti realizovaných preventivních opatřeních, nakolik se cítí bezpečně a jak se snížily či zvýšily jejich obavy z kriminality. Občané vyjadřují své názory na metody předcházení trestné činnosti a na opatření, která by měla být přijímána k potírání sociálně patologických jevů a kriminality. Role občanů je nezastupitelná při ochraně osobního majetku a zdraví a při jejich participaci na preventivních aktivitách.

4. Závěr

Je nutné konstatovat, že systém prevence kriminality na území hlavního města Prahy byl přijat a nastaven již v roce 1997, kdy se hlavního město Praha přihlásilo do „Komplexního součinnostního programu prevence kriminality na místní úrovni“. Aktivita byla podporována pouze ze státní účelové dotace na prevenci kriminality za spoluúčasti hlavního města Prahy. V I. pololetí roku 1999 byl změněn systém organizačního uspořádání na území hlavního města Prahy, neboť původní nebyl zcela vyhovující. Aktivita byla podporována minimálně i ze strany Ministerstva vnitra, zejména vzhledem k nápadu trestné činnosti na území hlavního města Prahy, což je 27 % z celé České republiky. Rada Zastupitelstva hl. m. Prahy usnesením č. 354 ze dne 30. 3. 1999 zřídila Komisi pro prevenci kriminality na území hl. m. Prahy, usnesením č. 182 ze dne 13. 7. 1999 schválila nové organizační zajištění prevence kriminality a jmenovala koordinátora prevence kriminality hlavního města Prahy. Následně usnesením č. 999 ze dne 14. 9. 1999 schválila vyhlášení grantů prevence kriminality hlavního města Prahy. Zastupitelstvo hl. m. Prahy usnesením č. 20/05 ze dne 29. 6. 2000 schválilo „Koncepci prevence kriminality na území hl. m. Prahy“.

Hlavní město Praha se odpovědně přihlásilo k aktivitám v oblasti prevence kriminality a přispělo k možnostem snížení nápadu trestné činnosti. Systém prevence kriminality na území hlavního města Prahy byl tímto procesem nastaven a v současné době je již jednou z nezpochybnitelných aktivit hlavního města Prahy.

Další aktivity hlavního města Prahy v oblasti prevence kriminality a bezpečí občanů po ukončení platnosti Koncepce prevence kriminality hl. m. Prahy na léta 2009 až 2012 a po ukončení vládou schválené Strategie prevence kriminality na léta 2008 až 2011, je třeba zaměřit na:

- *tvorbu dalších koncepčních materiálů – zpracování návazné Koncepce prevence kriminality hl. m. Prahy navazující na nové zpracování Strategie prevence kriminality ,*
- *koordinaci aktivit na úrovni hlavního města Prahy a městských částí – posílit postavení koordinátorů prevence kriminality i na jednotlivých městských částech Praha 1 – 22,*
- *správu dotačního titulu na prevenci kriminality – nadále zajišťovat finanční zdroje z rozpočtu hlavního města Prahy, ze státní účelové dotace i z rozpočtů městských částí Praha 1 – 22 na programy prevence kriminality,*
- *činnost koordinátora prevence kriminality a jeho začlenění – nadále definovat postavení vč. kompetencí koordinátora prevence kriminality hlavního města Prahy a jeho začlenění do organizační struktury Magistrátu hl. m. Prahy,*
- *práci odborné pracovní skupiny a Komise Rady hl. m. Prahy pro prevenci kriminality na území hl. m. Prahy – v návaznosti na potřeby definovat činnost odborné pracovní skupiny pro posuzování projektů prevence kriminality.*

Na závěr lze konstatovat, že je nutné prohlubovat komplexní přístup k preventivním aktivitám, které zasahují do oblasti školství, sociální, drogové, zdravotní, kulturní, sportovní i např. při výstavbě nových sportovních či obytných areálů. Je žádoucí více zainteresovat veřejnost do preventivních aktivit a zároveň veřejnost seznamovat s úspěšnými preventivními aktivitami směřujícími ke zvýšení bezpečnosti a pocitu bezpečí. Je nezbytné aktualizovat informace o vývoji bezpečnostní situace na území hlavního města Prahy a sledovat trendy vývoje nových přístupů směřujících ke zvyšování bezpečnosti a pocitu bezpečí v hlavním městě Praze a celé České republice.

Koncepce prevence kriminality hl. m. Prahy na léta 2009 až 2012 bude podkladem pro zpracování akčního plánu, ve kterém budou rozpracovány a konkretizovány jednotlivé body a úkoly na kratší období v rámci jednotlivých oblastí prevence kriminality.

Hlavní město Praha přijímá prostřednictvím svého programu prevence kriminality taková opatření, která jsou pokračující cestou v započatém trendu snižování kriminality na území hlavního města Prahy.

Organizační schéma prevence kriminality hlavního města Prahy



Přehled spolupracujících subjektů

Odbory Magistrátu hl. m. Prahy:

odbor krizového řízení
odd. prevence kriminality
koordinátor prevence kriminality

Odbor školství
tělovýchovy a
mládeže

odbor „Kancelář primátora“
odd. protidrogové prevence
koordinátor protidrog. prevence
krajský metodik soc. patolog. jevů

odbor sociální péče a
zdravotnictví

sekretariát radního pro oblast sociální
a bytové politiky
Dům národnostních menšin

Organizace hlavního města Prahy :

Městská policie
hl. m. Prahy

Centrum sociálních
služeb Praha

Pražské centrum primární
prevence, o.p.s.

Státní instituce:

Ministerstvo
vnitřní

Policie ČR
Správa hl. m. Prahy

Ministerstvo
školství,
mládeže a tělovýchovy

Rady vlády pro koordinaci
protidrogové politiky

Ministerstvo
spravedlnosti

Ministerstvo práce a sociálních věcí

Východiska Konceptu prevence kriminality hl. m. Prahy na léta 2009 až 2012

1. Analýza kriminality a typologie pachatelů a obětí

(zdroj Policie ČR stav k 31. 12. 2007, analyticko-právní skupina)

Údaje o trestné činnosti (Policie ČR)

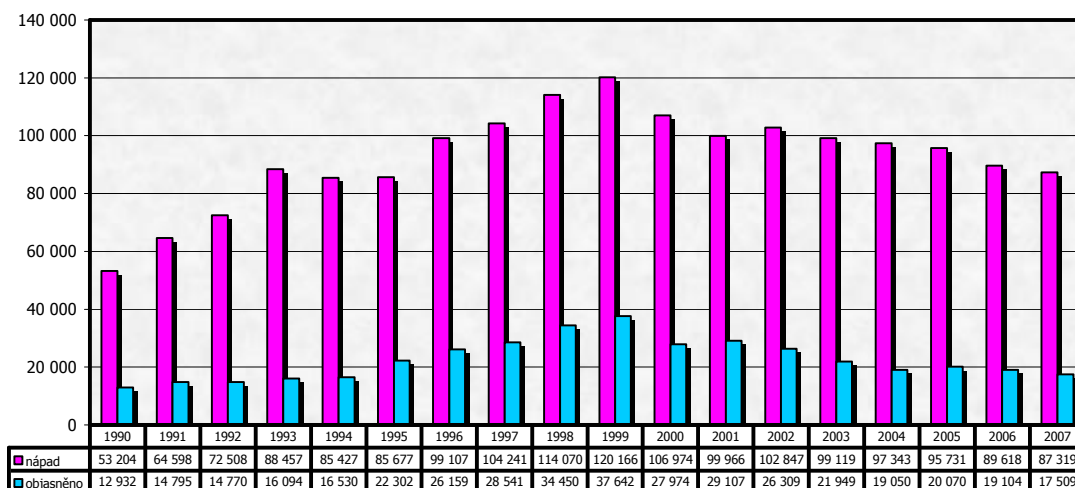
Vývoj kriminality v hlavním městě Praze, jak vyplývá ze Zprávy o situaci v oblasti veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti na území hl. m. Prahy v roce 2007 ve srovnání s rokem 2006, není zásadně odlišný od vývoje v roce 2006, kriminogenní faktory se nemění.

Trestná činnost po roce 1989 kulminovala na území hlavního města Prahy v roce 1999, kdy byl nápad celkové kriminality 120 166 skutků. Od tohoto roku s výjimkou roku 2002, kdy došlo k mírnému nárůstu, je v hlavním městě Praze zaznamenáván trvalý pokles nápadu kriminality. Z dlouhodobého pohledu v porovnání s rokem, kdy byl zaznamenán nejvyšší nápad, se **podarilo v hlavním městě Praze za posledních 8 let snížit kriminalitu o 32 847 trestných činů.**

V roce 2007 lze tento trend snižování kriminality hodnotit velmi pozitivně i proto, že v rámci celé České republiky došlo k nárůstu celkové kriminality, který je především zapříčiněn zjištěnými trestnými činy ohrožení pod vlivem návykové látky, opilství a řízení motorového vozidla bez řidičského oprávnění.

Ve struktuře kriminality došlo v roce 2007 k poklesům u všech sledovaných druhů s výjimkou již zmíněné zbývající kriminality a ostatní kriminality, kde je mírný nárůst. Z pohledu skutkové podstaty je zaznamenán nejvyšší pokles u majetkové a hospodářské kriminality.

Celková kriminalita a její objasněnost v hl. m. Praze v období 1990 - 2007



V rámci *majetkové kriminality* dominují krádeže věcí z aut, kapesní krádeže, krádeže motorových vozidel a krádeže v jiných objektech. Na území hlavního města Prahy se

dlouhodobě u krádeží věcí z aut jedná o nejméně četnou trestnou činnost (23,7 % z nápadu celkové kriminality).

ROK 2007	ČR – POČET	ČR - %	KRAJ – POČET	KRAJ - %	ODCHYLKA KRAJ – ČR
KRÁDEŽE PROSTÉ CELKEM	154 207	100	54 287	100	
Z TOHO:					
KAPESNÍ	19 153	12,4	9 487	17,5	+ 5,1
JINÉ NA OSOBÁCH	8 962	5,8	4 520	8,3	+ 2,5
MOTOROVÁ VOZIDLA DVOUSTOPÁ	19 501	12,6	7 218	13,3	+ 0,7
VĚCI Z AUT	51 516	33,4	20 685	38,1	+ 4,7
SOUČÁSTKY Z AUT	5 829	3,8	2 102	3,9	+ 0,1
JÍZDNÍ KOLA	5 395	3,5	615	1,1	- 2,4
KRÁDEŽE V BYTECH	4 259	2,7	778	1,4	- 1,3
V JINÝCH OBJEKTECH	25 705	13,7	6 349	11,7	- 2,0
OSTATNÍ	12 001	7,8	2 200	4,1	- 3,7

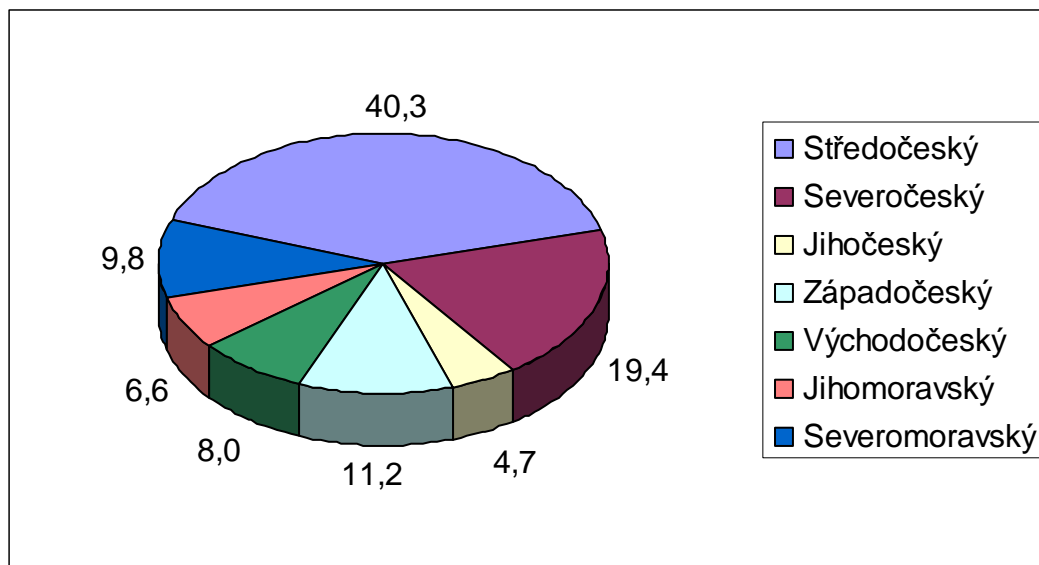
V oblasti kapesních krádeží došlo v roce 2007 ke snížení nápadu. V roce 2007 bylo spácháno 9 487 skutků (-255, -2,6 %), objasněno jich bylo 144 (-75, -34,3 %) a objasněnost činí 1,5 % (-0,7 %). Oběťmi jsou převážně turisté a návštěvníci, zejména v centru hlavního města Prahy, v dopravních prostředcích, v nákupních centrech. Pachatelé jsou ve značné míře osoby ze sociálně slabých vrstev a ze zemí bývalého socialistického bloku, pouze malá skupina jsou pachatelé ostatní včetně drogově závislých osob.

Problematika kapesních krádeží není riziková pouze pro hlavní město Prahu, nýbrž pro všechna velká evropská města:

SROVNÁNÍ NÁPADU NA PROBLEMATICE KAPESNÍCH KRÁDEŽÍ VE VYBRANÝCH EVROPSKÝCH MĚSTECH						
LOKALITA	2001 CELKEM/OBJ. V %	2002 CELKEM/OBJ. V %	2003 CELKEM/OBJ. V %	2004 CELKEM/OBJ. V %	2005 CELKEM/OBJ. V %	2006 CELKEM/OBJ. V %
PRAHA 1212097 OBYVATEL	6556/3,6	6595/4,7	7053/3,9	7317/2,6	9042/2,6	9742/2,3
BRATISLAVA 426 000 OBYVATEL	766/26	928/25	796/24,5	1962/7,4	1688/9,2	1784/6,2
VÍDEŇ 1600000 OBYVATEL	31160/3,4	33008/3,4	33931	27647	27102	33079/6,4
BERLÍN 3396990 OBYVATEL	18409/3,2	16829/2,9	17933/3,2	18074/3,3	17188/3,4	15850/5,2
MNICHOV 1300000 OBYVATEL	4371/2,6	4326/2,6	4148/2,9	4078/5,3	2708/5,8	3035/5,8
VARŠAVA 1702139 OBYVATEL	626/1,8	447/1,9	489/2,9	1605/3,9	959/1,7	3347/1,5
BUDAPEŠŤ 1700000 OBYVATEL	4940/1,3	4672/2,0	4016/1,8	5049/1,4	4150/5,9	4200/5,2

Pachatelé trestných činů

V této souvislosti je třeba zmínit trestnou činnost osob, které nemají trvalý pobyt v hlavním městě Praze, ale využívají anonymitu velkoměsta a množství příležitostí k páčání trestné činnosti. V hlavním městě Praze byl v roce 2007 celkový nápad 87 319 trestných činů a objasněno bylo 17 509 skutků. Podíl cizinců a pachatelů z jiných krajů činí 49,7 %. Z pohledu jednotlivých krajů mají největší podíl na páčání trestné činnosti v hlavním městě Praze pachatelé ze Středočeského kraje, což je dáno jeho geografickou polohou. Následuje skupina pachatelů z kraje Severočeského, což je dáno pravděpodobně sociálními důvody (*vysoká nezaměstnanost*).



(podle organizační struktury Policie ČR)

Nejvíce se na trestné činnosti podílejí recidivisté, v oblasti krádeží prostých téměř 63 % a v oblasti krádeží vloupáním téměř 51 %. Nejvíce stíhaných nezletilých (do 14 let) bylo za krádeže vloupáním (632 – 7,5 %) a za mravnostní trestné činy (80 – 6,6 %). Zaznamenán byl i zvýšený počet násilné trestné činnosti u nezletilých (537 – 4 %). Mladiství (15 -17 let) se podíleli nejvíce na mravnostní trestné činnosti (169 - 13,9 %), na krádežích vloupáním (1115 – 13,3 %) a ve stejné míře na násilné trestné činnosti a na krádežích prostých (7,5 %).

Oběti trestné činnosti

(Oběti trestné činnosti jsou občané, kteří se v souvislosti s páchanou trestnou činností stanou objektem přímého útoku pachatele, ať již konkrétním fyzickým napadením nebo formou majetkové nebo jiné újmy).

Jediným a ne zcela kompletním zdrojem informací o obětech trestné činnosti je Evidenčně statistický systém kriminality vedený Policií ČR. Děti (věk 0 -15) jsou nejčastěji obětí násilných a mravnostních trestných činů, mladiství (věk 15 -18) jsou předmětem útoku pachatelů majetkové a násilné kriminality. Nejčastěji jsou osoby do 18 let obětí kapesních krádeží a loupeží, nad 18 let pak převládají trestné činy krádeže, úmyslného ublížení na zdraví a loupeže.

Z hlediska pohlaví jsou muži častějšími oběťmi vražd, loupeže a úmyslného ublížení na zdraví. Ženy jsou naopak oběťmi vyhrožování, omezování osobní svobody, týrání, znásilnění a pohlavního zneužívání. Zvýšená pozornost je věnována obětem domácího násilí.

Kromě trestné činnosti řeší Policie ČR i **přestupky** podle zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. V porovnání s rokem 2006 došlo k celkovému snížení přestupků, v roce 2007 bylo zjištěno 130 791 přestupků, z toho na úseku proti majetku 24 925 a na úseku veřejného pořádku a občanského soužití 12 572.

- **Závěr - zhodnocení:**

Lze konstatovat, že v průběhu posledních let byl zaznamenán na území hlavního města Prahy pokles kriminality, za posledních 8 let o 32 847 trestných činů.

Nejvíce se na páčání trestné činnosti podílejí recidivisté – 63 %, nezletilí – nejvíce za krádeže vloupáním – 7,5 % a za mravnostní trestné činy - 6,6 %, mladiství – mravnostní trestná činnost - 13,9 % a za krádeže vloupáním 13,3 %.

Nejvíce se na trestné činnosti v roce 2007 podílela majetková kriminalita, a to 78,3 %. Z majetkové kriminality pak největší podíl představují krádeže prosté, a to 79,4 %.

Ukazuje se, že realizované preventivní aktivity mají dopad a zároveň je zřejmé, že je třeba se zaměřit na skupiny osob se závislostmi, recidivisty a na nezletilé a mladistvé. Na tyto cílové skupiny směřovat preventivní programy nejen v oblasti prevence kriminality, ale i v oblasti protidrogové politiky hlavního města Prahy.

2. Výsledky činnosti Městské policie hl. m. Prahy

Údaje o přestupcích

Za rok 2007 bylo strážníky odhaleno celkem 921 148 přestupků, v meziročním srovnání došlo k poklesu o více než 20 %. Pokles počtu odhalených přestupků má několik vzájemně souvisejících příčin. Jedná se především o přenastavení priorit pro vlastní výkon služby, kdy se hlavní těžiště činnosti strážníků postupně přesouvá do oblasti ochrany bezpečnosti osob a majetku a ochrany veřejného pořádku. Po nárůstu počtu odhalených přestupků v této oblasti v roce 2006, souvisejícím mimo jiné s nabytím účinností zákona č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 225/2006 Sb., se podařilo značnou část takovýchto deliktů cíleným zaměřením výkonu služby i preventivním působením eliminovat a situaci stabilizovat na přijatelné úrovni.

Veřejný pořádek

Bylo zjištěno celkem 59 014 přestupků, došlo k poklesu o 4 %, oproti roku 2006.

Z hlediska *prevence kriminality* se lze zmínit o přestupcích žebrajících osob, kdy bylo řešeno 5 729 přestupků, t.j. o více než 140 %. Výrazný nárůst počtu odhalených přestupků spáchaných žebrajícími osobami je odrazem opatření přijatých pro výkon služby v lokalitách s nejvyšší frekvencí výskytu žebráků a dokumentuje postupné propracovávání a zdokonalování metod, používaných strážníky k jejich vytlačování z exponovaných míst.

Přes značnou podobnost problematik a páchaných deliktů nelze zcela ztotožňovat žebračky s „**bezdomovci**“. Nicméně u těchto dvou skupin osob lze vysledovat řadu styčných bodů. „Bezdomovci“ páchají v místech jejich soustředování téměř vždy přestupky proti veřejnému pořádku a do značné míry si opatřují prostředky k obživě, zejména ale k nákupu alkoholických nápojů a tabákových výrobků, přinejmenším přestupkovým jednáním.

V hodnoceném období strážníci pokračovali v provádění kontrol a postihování nabídky sexuálních služeb a s tím souvisejících projevů narušování veřejného pořádku v místech, kde k této činnosti dochází.

V porovnání s předcházejícím obdobím byl zaznamenán určitý odklon od zjevného nabízení těchto služeb prostitutkami na ulici a prostřednictvím rozdávání reklamních materiálů na veřejných prostranstvích k formám skrytějším, realizovaným např. prostřednictvím internetu, fotoinzerátů nebo soustředování těchto aktivit do velkých zábavních nočních center. V důsledku toho došlo ke snížení počtu některých doprovodných protiprávních jednání, např. rušení nočního klidu nebo znečišťování veřejného prostranství.

K zajištění místních záležitostí veřejného pořádku a klidu v nočních tramvajích MHD byla zahájena kontrolní akce „NOČNÍ LINKY“. Cílem této aktivity Městské policie hl. m. Prahy je zajistit cestující veřejnosti bezproblémové užívání tohoto prostředku hromadné dopravy z hlediska veřejného pořádku, bezpečnosti a ochrany před obtěžující přítomností osob v podnapilém stavu a zanedbaných z hlediska čistoty oděvu a osobní hygieny.

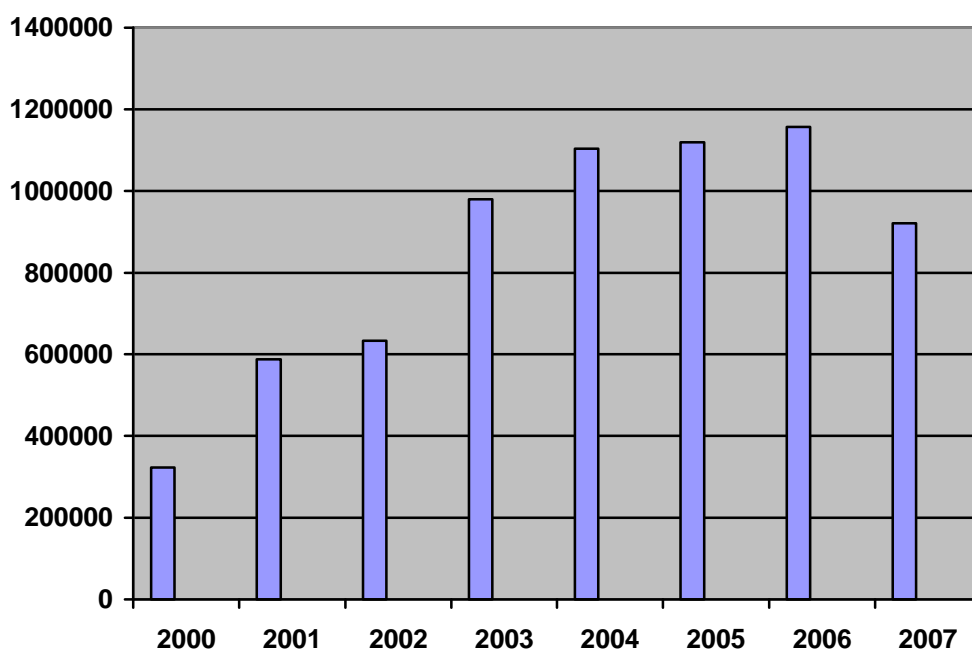
Ochrana majetku

Bylo prověřeno 340 081 motorových a přípojných vozidel, o více než 112 %. Bylo nalezeno 159 vozidel v pátrání Policie ČR, odhaleno 38 případů označení vozidel státními poznávacími značkami nebo registračními značkami, které byly v evidenci jako odcizené či ztracené.

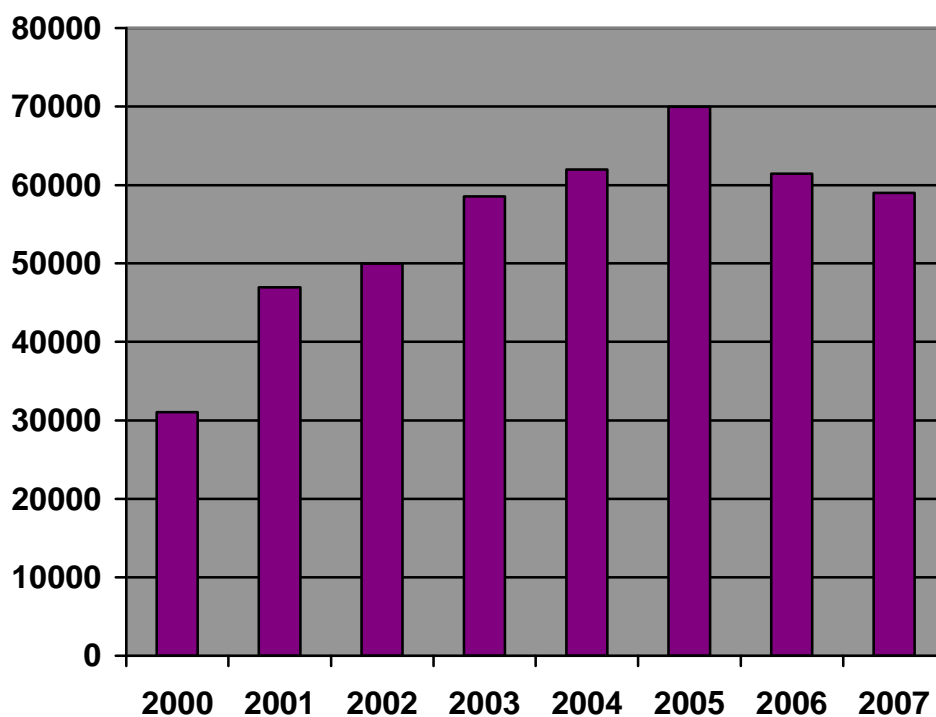
Strážníky bylo za rok 2007 odhaleno 26 případů (méně o 23,5 %) poškozování majetku formou vytváření nápisů a kreseb, tzv. graffitti, kterých se dopustilo celkem 37 pachatelů. Uvedené činnosti se v převážné míře dopouštějí mladiství a osoby blízké věku mladistvého, ve věkové kategorii 15 až 20 let, jejich podíl na celkovém počtu zjištěných pachatelů představoval za hodnocený rok 64,9 %. Celkem byli od roku 1998, kdy bylo s evidováním těchto případů započato, do současné doby, zjištěni strážníky Městské policie hl. m. Prahy pachatelé 252 takových případů.

Poplachovým monitorovacím systémem hlavního města Prahy (dále jen „PMS“) bylo v závěru roku 2007 střeženo 445 připojených objektů, z toho bylo smluvně připojeno 362 objektů a v 83 případech se jednalo o objekty Městské policie hl.m. Prahy. Nově bylo napojeno 18 objektů. V roce 2007 bylo na PMS přijato 8 638 signálů poplachu. Na základě těchto signálů bylo uskutečněno 293 výjezdů autohlídek jednotlivých obvodních ředitelství Městské policie hl.m. Prahy ke střeženému objektu, 3 665 oznámení bylo prověřeno telefonicky a 4 680 signálů bylo odesláno pro kontrolu servisním technikem z objektů připojených na PMS (testování funkčnosti). V průběhu roku 2007 bylo zaznamenáno 12 případů narušení objektu pachatelem. Ve všech případech bylo strážníky zajištěno místo trestného činu a následně předáno k dalšímu šetření Policii ČR.

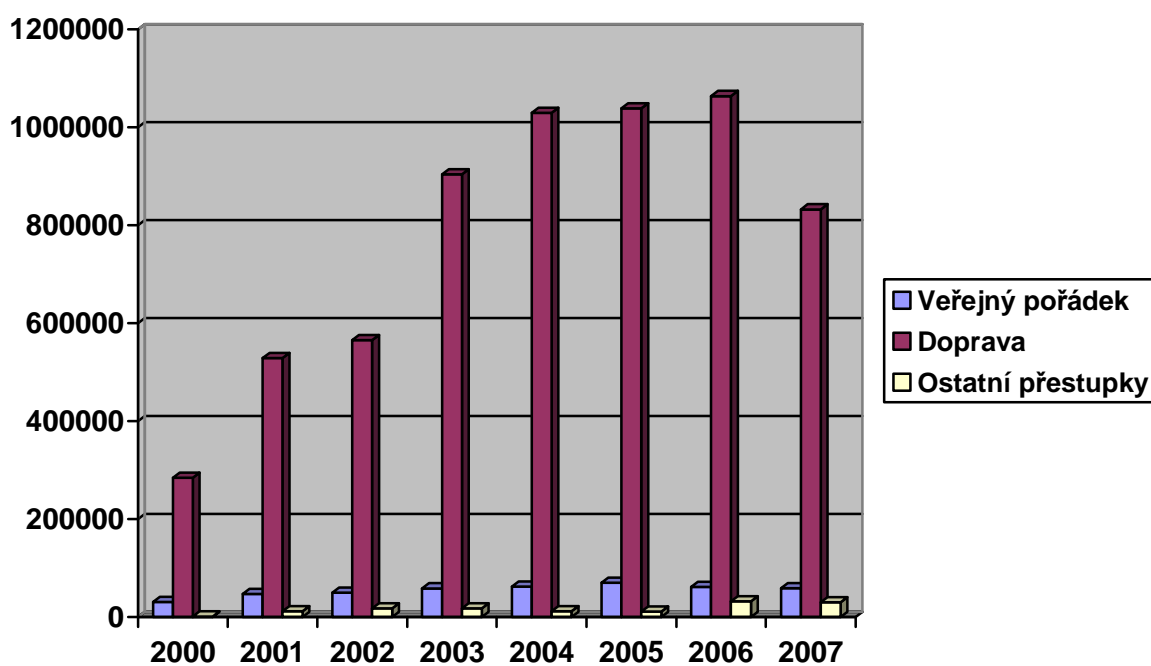
Počet všech zjištěných přestupků v letech 2000 – 2007



Počet zjištěných přestupků proti veřejnému pořádku
v letech 2000 – 2007



Počet zjištěných přestupků v letech 2000 – 2007



- **Závěr - zhodnocení:**

Z výsledků, které ukazují pokles přestupků o více než 20 %, se ukazuje, že priority činnosti strážníků, které byly přesunuty zejména do oblasti ochrany bezpečnosti osob, majetku a ochrany veřejného pořádku mají efekt. Nárůst přestupků žebrajících osob - o více než 140 %, je odrazem opatření přijatých pro výkon služby v nejvíce frekventovaných lokalitách. Ukazuje se, že je žádoucí, zejména působení na nezletilé a mladistvé v oblasti zvyšování právního vědomí, neboť např. u poškozování majetku „graffitti“ představuje jejich podíl téměř 65 %. Nezpochybnitelná je výchova zejména dětí a mladistvých k odpovědnosti!

3. Analýza pocitu bezpečí na území hl. m. Prahy

(zdroj IBRS – International Business and Research Services, s. r. o., rok 2007)

Z výzkumů veřejného mínění jednoznačně vyplynulo, že otázka bezpečnosti je nejčastěji zmiňovaný problém, který si občané přejí, aby byl řešen.

Hlavním cílem průzkumu v roce 2007 bylo zjistit důvody pocitu ohrožení Pražanů na území hlavního města Prahy, jejich postoje k jednotlivým problémům spojeným s kriminalitou a jejich zkušenost s trestnými činy. *Nejvíce Pražanů se cítí ohroženo drogami, pouliční kriminalitou, kriminalitou v MHD a pouliční prostitucí. Nejproblémovějšími skupinami jsou dle vnímání obyvatel nepřizpůsobiví Romové, drogoví dealeri a rasistické skupiny.* Počet respondentů byl 1600 - obyvatelé hlavního města Prahy a 300 cizinci - návštěvníci hlavního města Prahy. Průzkum mezi cizinci byl proveden poprvé.

Zahraniční turisté považují za nejzávažnější problémy v hlavním městě Praze krádeže či vykradení aut, davové násilí a kapesní krádeže. 6 % z dotázaných se stalo po dobu pobytu v hlavním městě Praze obětí trestného činu, nejčastěji se jednalo o kapesní krádež. Pro zvýšení bezpečnosti by požadovali informace o nebezpečných oblastech, popř. upozornění na nebezpečí. Místo, kde by hledali brožuru s informacemi důležitými pro bezpečnost je nejčastěji hotel a u průvodce.

Nejdůležitější výstupy - srovnání:

- *Z hlediska bezpečnosti a veřejného pořádku se v současné době nejvíce Pražanů cítí ohroženo kriminalitou v MHD (62 %), drogami (60 %) a pouliční kriminalitou (58 %) a pouliční prostitucí. V roce 1997 a 1999 se Pražané cítili nejvíce ohroženi kapsářstvím a kriminalitou všeobecně a po té drogami, v roce 2004 drogami (72 %) a pouliční kriminalitou (67 %).*
- *Nejvíce ovlivňovali pocit bezpečí občanů v roce 2007 nepřizpůsobiví Romové (65 %), drogově závislí (64 %), rasistické skupiny (61 %) a drogoví dealeri a fašistické skupiny (60 %). V roce 2004 to byli drogoví dealeri (73 %), nepřizpůsobiví Romové (72 %), kriminální recidivisté (71 %). V letech 1997 a 1999 to byli nejvíce kriminální recidivisté, dále v roce 1997 fašistické skupiny a nepřizpůsobiví Romové, v roce 1999 pak drogoví dealeri a občané bývalé SSSR.*
- *Podle druhů zločinnosti jsou v současné době největší obavy z kapesních a bytových krádeží, vykrádání aut a krádeží aut, stejně jako v roce 2004. V roce 1999 to byly obavy z kapesních krádeží, ublížení na zdraví a vykrádání aut. V roce 1997 to byly nejvíce obavy z bytových krádeží, ublížení na zdraví, loupeží a vandalismu.*
- *Nejpreferovanější pražskou čtvrtí je z hlediska bezpečnosti ve všech čtyřech letech Praha 6. V letech 1999, 2004 a 2007 je podle veřejnosti druhým nejbezpečnějším místem Praha*

10. Největší rozdíl zaznamenala Praha 1, která byla uvedena v roce 2004 na místě třetím, ovšem v roce 2007 na místě posledním. Stejně tak Praha 7 zaznamenala odlišné umístění, zatímco v roce 2004 byla třetí od konce, v roce 2007 je již na místě třetím.

- Zkušenosti respondentů s trestným činem jsou srovnatelné v letech 1997, 1999 i 2004. V roce 2004 odpovědělo 34 % dotázaných, že se stali v posledních dvou letech obětí trestného činu, v roce 1999 tak odpovědělo 33 % dotázaných, v roce 1997 pak 31 % dotázaných. Ovšem v roce 2007 to bylo pouhých 25 % dotázaných.
- Nejčastěji uváděným trestným činem v letech 1999, 2004 i 2007 byly kapesní krádeže a vykradené auto, zatímco v roce 1997 to bylo ublížení na zdraví a loupežné přepadení. Co se týká ohlášení trestných činů Policii ČR, došlo oproti roku 1999 i roku 2004 v roce 2007 ke zlepšení. Zatímco v roce 1997 bylo Policii ČR ohlášeno 76 % trestných činů, v roce 1999 to bylo 60 % trestných činů, v roce 2004 pouze 57 % trestných činů, ale v roce 2007 již 63 %. V letech 1997 a 1999 šlo nejčastěji o nahlášení krádeží aut, vyloupení aut a bytových krádeží, v roce 2004 pokus o znásilnění či sražení chodce, v roce 2007 bylo nejčastěji nahlášeno sražení chodce, popř. loupežné přepadení, pokus o znásilnění je pak uváděn na třetím místě.
- Procento bezpečnostních opatření k ochraně majetku v roce 2007 se oproti roku 2004 zvýšilo. V roce 2004 provedlo bezpečnostní opatření k ochraně svého majetku 59 % Pražanů v roce 2007 to bylo 63 %. V roce 1999 to pak bylo 62 % a v roce 1997 75 % Pražanů. Ke zvýšení osobní bezpečnosti něco udělalo v roce 2004 50 % Pražanů ale v roce 2007 již pouze 45 %. V roce 1999 51 % Pražanů a v roce 1997 66 % Pražanů.

- **Závěr – zhodnocení:**

Lze konstatovat, že občané hlavního města Prahy považují za nejzávažnější problém kriminalitu v MHD (62 %), drogy (60 %), pouliční kriminalitu (58 %), bezdomovectví (53 %) a šikanu mladistvých (52 %). Nejobávanějšími trestnými činy jsou pak kapesní krádeže (63 %), bytové krádeže (56 %), vykrádání aut (53 %) a krádeže aut (51 %). Obava ohrožení drogami, pouliční kriminalitou, kriminalitou v MHD a pouliční prostitucí je téměř výhradně pouze v centru hlavního města Prahy. Pouze obavy z krádeží zasahují i na Jižní Město, obavy z přepadení a z Romů do Nuslí.

Analýza pocitu bezpečí má velice dobrou vypovídací schopnost o tom, jak se obyvatelé cítí bezpečně a čím se cítí ohroženi. V mnohých případech se tyto pocity mohou lišit od statistik Policie ČR. Cílem aktivit prevence kriminality je zvýšit nejen bezpečnost, ale i pocit bezpečí občanů a návštěvníků hlavního města Prahy a tím zmírnit pocit jejich ohrožení. V této souvislosti hlavní město Praha realizuje pravidelně každé dva roky takovýto výzkum a bude v těchto aktivitách pokračovat.

Pozn.:

Například ze Statistiky Policie ČR (2007) jasně vyplývá, že krádeže věcí z aut jsou nejzávažnější problém - tvoří 38,1 % ze všech krádeží. V Analýze pocitu bezpečí na území hl. m. Prahy (2007) jasně dominují kapesní (63 % dotázaných) a bytové krádeže (56 % dotázaných). Vykrádání aut je zmiňováno na místě třetím (53 % dotázaných).

4. Zkušenosti hl. m. Prahy z naplňování Konceptce prevence kriminality na území hl. m. Prahy schválené usnesením ZHMP č. 20/05 ze dne 29. 6. 2000

Na celostátní úrovni se v roce 1997 hlavní město Praha zapojilo do „Programu prevence kriminality na místní úrovni“ vyhlášeného Ministerstvem vnitra, který byl nahrazen v roce 2004 programem „PARTNERSTVÍ“. Výše státní účelové dotace byla v porovnání s nápadem trestné činnosti na území hlavního města Prahy (27 % z celkové nápadu v České republice) zcela minimální. V současné době je hlavní město Praha zapojeno do krajské úrovně prevence kriminality, podle nové Strategie prevence kriminality na léta 2008 až 2011.

Počínaje rokem 2008 zpracovává hlavní město Praha Krajský program prevence kriminality hlavního města Prahy ve spolupráci s městskými částmi Praha 1 až 22. Počínaje rokem 2009 bude státní účelová dotace na tento program přidělena přímo do rozpočtu hlavního města Prahy.

Rok	Ministerstvo vnitra – státní dotace
1997	17 545 000,- Kč
1998	8 541 000,- Kč
1999	1 266 000,- Kč ¹
2000	2 332 000,- Kč
2001	2 419 000,- Kč
2002	1 280 000,- Kč
2003	1 989 000,- Kč
2004	2 277 000,- Kč
2005	2 748 000,- Kč
2006	4 068 000,- Kč
2007	3 571 000,- Kč
2008	6 609 000,- Kč
Celkem	54 645 000,- Kč

Nejvýraznější příklady přidělené státní účelové dotace na program prevence kriminality ve vybraných městech (obcích) na 1 obyvatele/rok:

Rok 2002	Rok 2005	Rok 2007
Brandýs n./L. 125,70 Kč	Benešov 94,00 Kč	Čestlice 3 876,00 Kč
Čelákovice 184,75 Kč	Mohelnice 168,50 Kč	Kraslice 205,00 Kč
Krupka 35,30 Kč	Prachatice 121,00 Kč	Průhonice 721,00 Kč
Litovel 47,20 Kč	Průhonice 1 005,00 Kč	Sezemice 307,00Kč
Říčany 167,00 Kč	Staré Město 221,00 Kč	Trmice 453,00 Kč
Praha 1,08 Kč	Praha 2,30 Kč	Praha 3,00 Kč

Na území hlavního města Prahy byly dány konkrétní podmínky pro rozvoj preventivní politiky v roce 1999, kdy byla Radou Zastupitelstva hl. m. Prahy zřízena Komise Rady hlavního

¹ STÁTNÍ DOTACI OBDRŽELY MĚSTSKÉ ČÁSTI PRAHA 1, 2 A 7

města Prahy pro prevenci kriminality na území hl. m. Prahy a byla ustanovena funkce koordinátora prevence kriminality hlavního města Prahy. V roce 2000 byla schválena Zastupitelstvem hl. m. Prahy Koncepcí prevence kriminality na území hl. m. Prahy. Na městské části Praha 1 - 22 byla postupně tato funkce koordinátora prevence kriminality též zřizována. Oblast prevence kriminality byla od roku 2000 zařazena mezi grantové oblasti hlavního města Prahy a zároveň je v rozpočtu hlavního města Prahy pravidelně vyčleněna příslušná finanční částka.

Rok	granty prevence kriminality hlavního města Prahy
1997	0,- Kč
1998	0,- Kč
1999	0,- Kč
2000	5 000 000,- Kč
2001	6 000 000,- Kč
2002	6 000 000,- Kč
2003	6 000 000,- Kč
2004	10 000 000,- Kč
2005	10 009 700,- Kč
2006	10 000 000,- Kč
2007	10 280 000,- Kč
2008	10 280 000,- Kč
Celkem	73 569 700,- Kč

V letech 2000 - 2007 byly preventivní aktivity zaměřeny zejména na práci s tzv. **rizikovou mládeží** – podpora činnosti nízkoprahových klubů pro mládež, na práci s oběťmi trestných činů, na preventivní aktivity pro cílové skupiny obyvatel, zaměřené na ochranu osob a majetku, na poradenskou činnost, týkající se opatření proti krádežím v bytech a jiných objektech, na přednáškovou činnost zejména pro děti, mládež a seniory a dále na podpory projektů souvisejících se šikanou na školách, na podvodníky v domech, na prevenci kapesních krádeží, krádeží věcí z automobilů a na nebezpečí sexuálního zneužívání dětí.

Osmileté zkušenosti praktické realizace preventivní politiky hlavního města Prahy ukázaly, že dlouhodobá metodická, konzultační a finanční podpora ze strany hlavního města Prahy přinesla efekt v podobě rozvoje preventivních aktivit na území hlavního města Prahy. Jde o podporu aktivit jak v oblasti sociální prevence, situační prevence i v oblasti zajištění informovanosti občanů o ochraně před trestnou činností. Preventivní programy jsou realizovány na většině městských částí Praha 1 – 22, kde byly též pro tyto aktivity vytvořeny podmínky a jmenován koordinátor preventivních aktivit v oblasti prevence kriminality.

Lze konstatovat, že významným nástrojem v oblasti prevence je **MKS**, jehož využití je pravidelně hodnoceno. Již samotná instalace kamer působí preventivně, v monitorovaných prostorech došlo k výraznému snížení nápadu trestné činnosti a podařilo se vytlačit prodejce drog z problémových lokalit.

- **Počty kamer**

Systém je v nepřetržitém provozu a k 15. 5. 2008 je jeho uživatelům k dispozici na monitorovacích pracovištích 442 kamer MKS, 64 kamer Dopravního podniku hl. m.

Prahy, 64 kamer Technické správy komunikací hl. m. Prahy a zároveň je do MKS integrováno 82 kamer z míst měření úsekové rychlosti vozidel. Z tohoto počtu je zpřístupněn obraz ze 72 kamer na internetových stránkách hlavního města Prahy na adrese <http://kamery.praha-mesto.cz>, což umožňuje sledovat uživatelům internetu aktuální situaci v pražské dopravě, zejména na dopravně exponovaných místech.

Kamery jsou trvale využívány na 24 pracovištích Policie ČR a Městské policie hl. m. Prahy.

- **Autokriminalita**

Do MKS byla v roce 2007 integrována místa vyhledávání kradených vozidel prostřednictvím registrační značky – státní poznávací značky (dále jen „RZ – SPZ“), to je využití MKS jako jednoho z nástrojů boje proti autokriminalitě. Kamery na těchto místech při zjištění RZ - SPZ kradeného vozidla porovnáním s centrální databází vyhlásí alarm na určeném pracovišti Městské policie hl. m. Prahy a Policie ČR – správy hl. m. Prahy. Výskyt tohoto vozidla ve sledovaném úseku, uložení fotografie vozidla - řidiče, případně doprovodného vozidla je ukládáno na datovém úložišti MKS.

Kapitálové finanční prostředky vynaložené na výstavbu MKS
od roku 1997 až 1. 5. 2008

Celkové kapitálové výdaje na MKS:	723,720 mil. Kč
z toho: rozpočet hl. m. Prahy rozpočty městských částí hl. m. Prahy	581,205 mil.Kč 72,370 mil. Kč
dotace v rámci JPD 2 celkem: z toho: fondy EU státní rozpočet	70,145 mil. Kč 45,000 mil. Kč 25,200 mil. Kč

Hlavní město Praha vytváří **podmínky pro kvalitní, racionální a důsledné provádění preventivních aktivit**, zejména podporou aktivit zajišťujících vyvážený přístup k této problematice. Každým rokem ze svého rozpočtu uvolňuje finanční částku na programy prevence kriminality, které pomáhají řešit problémy související se zajištěním bezpečnosti a zvyšováním pocitu bezpečí obyvatel i návštěvníků hlavního města Prahy. Zároveň si uvědomuje, že efektivních opatření je možné dosáhnout pouze dlouhodobým úsilím a spoluprací státních orgánů i nestátních subjektů, stejně jako širokých vrstev společnosti. Neméně důležité jsou též zkušenosti získané na základě mezinárodní spolupráce.

Typy a úrovně programů

Situační prevence - podpora projektů řešících specifická technická opatření, která znesnadňují páchaní trestné činnosti.

Sociální prevence - vytváření aktivit zaměřených na změnu nepříznivých společenských a ekonomických podmínek prostředí, které produkuje pachatele trestné činnosti – aktivity zaměřené na rizikové skupiny obyvatel, které vyžadují specializovanou péči či pomoc, zejména na problémové děti a mládež, jejich rodiče, na seniory a zdravotně a tělesně postižené občany, zároveň omezit rizikové chování zejména dětí, mládeže i seniorů.

Informování občanů - o možnostech a způsobech ochrany před trestnou činností a dalšími negativními vlivy působícími na zvýšení pocitu bezpečí občanů z hlediska ochrany osob, jejich zdraví i majetku (prostřednictvím médií, přednášek, besed, informačních brožur, jednorázových preventivních akcí a poradenských služeb).

Při vytváření projektů a stanovování strategie působení na jednotlivé cílové skupiny je vhodné specifikovat, jedná-li se o preventivní aktivitu na primární, sekundární či terciární úrovni:

- **primární prevence** - zaměřuje se na kořeny delikvence, na hlubší příčiny kriminálního jednání. Zahrnuje celou populaci, dospělé i děti;
- **sekundární prevence** - zabývá se rizikovými jedinci a skupinami osob, u nichž je zvýšená pravděpodobnost, že se stanou pachateli nebo oběťmi trestné činnosti (specializovaná sociální péče), na sociálně patologické jevy (např. drogové a alkoholové závislosti, záškoláctví, gamplerství, povalečství, vandalismus, internetnické konflikty, dlouhodobá nezaměstnanost) a příčiny kriminogenních situací.
- **terciární prevence** – spočívá v resocializaci kriminálně narušených osob (pracovní uplatnění vč. rekvalifikace, sociální a rodinné poradenství, pomoc při získávání bydlení.....) . Jejím cílem je udržet dosažené výsledky předchozích intervencí a rekonstrukce nefunkčního sociálního prostředí.

5. *Zahraniční spolupráce a zkušenosti*

Na mezinárodní úrovni definoval preventivní opatření 11. Světový kongres OSN o prevenci kriminality a trestní justici (Bangkok) základní principy:

- vedoucí role veřejné správy na všech úrovních,
- integrace preventivní politiky napříč všemi sociálními a ekonomickými koncepcemi,
- partnerství a spolupráce,
- analýza příčin kriminality a stanovení efektivních postupů,
- důraz na zranitelné skupiny populace,
- komunitní plánování, orientaci práci policie na občana a potřeby komunity.

Z hlediska cílových skupin definoval kongres jako prioritní skupiny pro programy prevence kriminality děti, mládež, zástupce menšin a lidi s nízkým sociálním statutem. Zároveň konstatoval, že městské prostředí podporuje tvorbu příležitostí pro páchání kriminality a poskytuje vhodný prostor pro pachatele.

Na úrovni hlavního města Prahy byla výraznější mezinárodní spolupráce navázána v roce 2000, kdy se hlavní město Praha zapojilo do spolupráce s Radou Evropy – Komorou místních a regionálních samospráv Evropy do programu „Úloha orgánů místních samospráv ve snižování a prevenci kriminality v Evropě“. Mezinárodní spolupráce byla také navázána se skupinou „EUROCITIES“ – program „Bezpečné město“ a dalšími evropskými městy, které jsou zapojeny do této evropské sítě zabývající se programy prevence kriminality. V uplynulých letech byla též navázána spolupráce s Nizozemím, kdy se hlavní město Praha zapojila do projektu projektu „URBACT – SECURCITY“ a s Evropským fórem pro místní bezpečnost (EFUS) se sídlem v Paříži.

Jednou ze současných aktivit je spolupráce s Evropskou sítí prevence kriminality (dále jen „EUCPN“) ve spolupráci s odborem prevence Ministerstva vnitra. EUCPN vyhlašuje každoročně soutěž o nejlepší projekt prevence kriminality a následně uděluje Evropskou cenu prevence kriminality. Každá země, která je předsedající zemí EU v II. pololetí kalendářního roku určí téma, které je stěžejní pro účast v této soutěži.

EUCPN je instituce založená rozhodnutím Rady EU v roce 2001. Hlavním cílem sítě je přispět k rozvoji různých aspektů prevence kriminality na úrovni EU a podporovat preventivní aktivity na místní a národní úrovni členských zemí EU. Česká republika se do práce EUCPN

zapojila ihned po vstupu do EU. EUCPN sdružuje zástupce státních orgánů členských zemí odpovídajících za prevenci kriminality, zástupce výzkumných institucí i zástupce nevládních organizací.

Ministerstvo vnitra vyhlašuje již druhým rokem *národní kolo*, ve kterém je vybrán vždy nejúspěšnější projekt, který je postoupen do soutěže o nejlepší projekt prevence kriminality v rámci EUCPN. Hlavní město Praha se do této soutěže zapojilo a v roce 2006 získalo druhé místo v národním kole a v roce 2007 místo třetí. Oba projekty byly následně prezentovány zástupcem hlavního města Prahy na udělování Evropské ceny prevence kriminality, kde byly přijaty jako jedny z dobrých praktických příkladů.

Na základě navázané spolupráce ve výše uvedených evropských orgánech je nezbytné v této spolupráci pokračovat nejen z hlediska prezentace aktivit hlavního města Prahy v oblasti prevence kriminality, ale též z důvodu získávání zkušeností z jiných srovnatelných měst Evropy.

6. Analýza zdrojů financování preventivních aktivit

Zdroje financování :

- fondy EU,
- Ministerstvo vnitra - státní účelová dotace v rámci Krajského programu prevence kriminality hlavního města Prahy,
- rozpočet hlavního města Prahy prostřednictvím grantů prevence kriminality,
- rozpočty městských částí Praha 1 – 22,
- Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, BESIP;
- část výtěžku (darů) od provozovatelů sázkových her – kasin,
- sponzoři.

Fondy EU

Zapojení hlavního města Prahy do systému financování programů prevence kriminality v rámci spolupráce s orgány EU, zejména s Radou Evropy, Evropským fórem pro místní bezpečnost, EURO CITIES, popř. dalšími orgány a organizacemi.

Ministerstvo vnitra – Krajský program prevence kriminality hlavního města Prahy - státní účelová dotace

Hlavní město Praha obdrží v letech 2009 až 2011 do svého rozpočtu finanční prostředky (dotaci) z kapitoly Ministerstva vnitra na realizaci Krajského programu prevence kriminality hlavního města Prahy a usnesením Zastupitelstva hl. m. Prahy (popř. Rady hl. m. Prahy) rozhodne v samostatné působnosti o jejím konkrétním využití na projekty, jejichž realizátorem bude kraj nebo městská část. Na realizaci programu je povinnost vyčlenit spoluúčasť ve výši minimálně 20 % z celkových nákladů na projekty, přičemž se musí jednat o finanční prostředky, které nepochází ze státního rozpočtu. Bude ustanovena pracovní skupina pro posuzování projektů prevence kriminality, jejímž úkolem bude realizovat dotační řízení na úrovni kraje. Na podporu krajských programů je navrženo vyčlenit do výše 50 % z objemu finančních prostředků na prevenci kriminality v rozpočtové kapitole Ministerstva vnitra.

Z rozpočtu hlavního města Prahy – granty prevence kriminality

Cílem preventivní politiky hlavního města Prahy je zvýšit odpovědnost kraje za bezpečnost občanů a významně posílit jejich roli v této oblasti. Nástrojem bude program „PREVENCE KRIMINALITY hl. m. Prahy“, který bude realizován na území celého hlavního města Prahy a jednotlivých městských částí Praha 1 - 22. Nedílnou součástí citovaného programu bude zajištění prezentace preventivních aktivit včetně informačních kampaní.

V uplynulých letech byla na pokrytí výdajů spojených se systémem prevence kriminality vyčleněna částka z rozpočtu hlavního města Prahy ve výši 10 mil. Kč. V následujících letech by bylo žádoucí postupně navýšit částku až do výše 20 mil. Kč v roce 2012, neboť programy jsou postupně rozšiřovány a jsou realizovány jak hlavním městem Prahou tak jednotlivými městskými částmi Praha 1- 22. Nové pojetí prevence kriminality je založeno na principech posilujících odpovědnost orgánů územní veřejné správy a samosprávy za bezpečí občanů a bude potřeba tuto zodpovědnost finančně posílit tak, aby mohly být efektivně řešeny závažné bezpečnostní problémy na území hlavního města Prahy a zároveň dán větší důraz na preventivní aktivity. Cílem je též zvýšit důvěru občanů v orgány státní správy a samosprávy.

Hlavní město Praha bude pro období let 2009 až 2012 vyhlašovat priority hlavního města Prahy v oblasti prevence kriminality, přijímat projekty a finančně podporovat z rozpočtu hlavního města Prahy projekty schválené Radou hl. m. Prahy k realizaci. Aktivity budou podporovány v několika úrovních:

- *aktivity na úrovni hlavního města Prahy, tj. programy a projekty předkládané oddělením prevence kriminality OKR Magistrátu hl. m. Prahy a Městské policie hl. m. Prahy;*
- *aktivity na úrovni městských částí - příjem projektů městských částí Praha 1 – 22,*
- *aktivity na úrovni nestátních neziskových organizací (dále jen „NNO“), dalších orgánů a organizací, zajišťujících aktivity v oblastech prevence kriminality a cíleně zaměřených na zvyšování pocitu bezpečí a bezpečnosti občanů a návštěvníků hlavního města Prahy.*

Rozpočty městských částí Praha 1 – 22

Městské části zapojené do Krajského programu prevence kriminality hlavního města Prahy budou vyčleňovat finanční prostředky minimálně ve výši povinné spoluúčasti na financování programů prevence kriminality ze státní účelové dotace, tj. 20 % z celkových nákladů na projekt.

Z jiných zdrojů

Finanční prostředky určené na aktivity v oblasti prevence kriminality cíleně využívat na financování prioritních úkolů hlavního města Prahy v této oblasti. Jde např. o finanční prostředky ze státní účelové dotace Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, určené k financování aktivit v oblasti prevence kriminality. Tyto finanční prostředky v současné době rozdělují na programy primární prevence v oblasti školství oddělení protidrogové prevence.

Dary od provozovatelů sázkových her

Provozovatelé sázkových her jsou v souladu s § 4 zákona č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů, povinni každoročně odvádět část výtěžku z provozu těchto her na veřejně prospěšné účely. Hlavní město Praha získává tyto prostředky (jako dary) od některých provozovatelů kasin. Při jejich využití musí být dodržen veřejně prospěšný účel.

- **Závěr:**

Ze zpráv Policie ČR o situaci v oblasti veřejného pořádku a bezpečnosti na území hlavního města Prahy jasně vyplývá, že je v hlavním městě Praze zaznamenáván trvalý pokles nápadu kriminality. Za posledních 8 let (v roce 2000 byla nastartována preventivní politika hlavního města Prahy schválením „Koncepce prevence kriminality na území hl. m. Prahy) se podařilo v hlavním městě Praze snížit kriminalitu o 32 847 trestných činů.

Osmileté zkušenosti praktické realizace preventivní politiky hlavního města Prahy ukázaly, že dlouhodobá metodická, konzultační a finanční podpora ze strany hlavního města Prahy přinesla efekt nejen v podobě rozvoje preventivních aktivit, ale i v oblasti snížení počtu trestných činů. Jde o podporu aktivit jak v oblasti sociální prevence a situační prevence, tak i v oblasti zajištění informovanosti občanů o ochraně před trestnou činností. Lze konstatovat, že MKS je též významným nástrojem v oblasti prevence; v monitorovaných prostorech došlo k výraznému snížení nápadu trestné činnosti podařilo se vytlačit prodejce drog z problémových lokalit.

Je nezpochybnitelné kontinuální pokračování preventivních aktivit ve všech oblastech tak, jak byly nastartovány. Jejich působení je třeba důsledně rozšířit na všechny cílové skupiny tak, jak je uvedeno v definování priorit Koncepce prevence kriminality na území hl. m. Prahy.

Navýšení finančních prostředků na programy prevence kriminality zajistí kontinuální preventivní působení na cílové skupiny, které jsou potencionálními či skutečnými oběťmi či pachateli trestných činů.